

Har vi råd att avstå pellet för villor?

Bengt-Erik
Löfgren

Bengt-Erik Löfgren har beräknat konsekvenserna av en storskalig satsning på pellet. Den presenterades för första gången på Svebios pellets-konferens. Utifrån den har Lennart Ljungblom gjort nedanstående sammanställning.

Pellet tillverkas av biobränsle. Idag i huvudsak från restprodukter från sågverk och trävaruindustri men i morgon kommer huvuddelen av råvaran att tas direkt från källan och baseras på grot och andra bioenergiråvaror. Nu produceras pellet i 16 fabriker och nya fabriker i Orsa, Luleå och Skellefteå tas i drift under 1997. De nya fabriker i Luleå och Skellefteå blir Sveriges hittills största. Trots detta är dessa endast en liten del av den satsning som behövs om bioenergin på allvar skall tränga in som energikälla i småhusen. Bengt-Erik visar en potential på 20 TWh som fullt möjlig. Det motsvarar kapaciteten hos 40 Skellefteåfabriker.

Var skall fabriker ligga?

Var skall dessa fabriker ligga frågar man sig kanske. Lek med tanken att alla städerna längs Norrlandskusten gör på samma sätt som Skellefteå, Luleå och Härnösand. Likaså kanske några samhällen i inlandet gör som Sveg, Orsa och Norberg och bygger fristående fabriker.

På andra ställen så kanske skogsindustrierna väljer att göra som Södra i Mönsterås och kompletterar sina stora industri-anläggningar med bränsleproduktion.

Vi skall dock inte glömma bort att Sveriges största producent av ett förädlat biobränsle nyttjar en blandning av torv och trä som råvara. Just den kombinationen producerar ett bränsle med mycket bra egenskaper.

Egentligen är det en ganska fascinerande tanke med alla dessa bioraffinaderier behagligt spridda över landet. Dels klarar de sina

egna lokala marknader dels försörjs storstadsregionernas förortsområden. Slutsatsen blir oöveklig – möjligheterna är enorma.

Villamarknadsanalys

1. Oljeeldarna

14 TWh villaolja används av cirka 600 000 villaägare. Pellet är 40 procent billigare än villaolja. Visst borde på sikt åtminstone hälften, med andra ord 300 000 villaägare kunna lockas över till pelleteldningen, alltså 6–7 TWh.

2. Elvärmekunderna

Pelletpriset är 60 procent lägre än priset för elströmmen och elpriserna kommer nog att stiga ytterligare. Om 40 procent ersätts, så motsvarar det 8–10 TWh eller 250 000 hushåll.

3. Vedeldarna som köper sin ved

Inget är billigare än vedeldning. Dessvärre är vedeldningen inte automatisk. Det gör att en hel del kanske kan fundera på att byta från ved till el. Bengt-Erik ansätter ungefär 50 000 villaägare och 2–3 TWh pellet.

Summa 600 000 villaägare och 20 TWh pellet.

Marknaden – 60 000 enheter per år

Bengt-Erik antar att 350 000 väljer brännare (olja, ved och vattenburen elvärme) och 250 000 väljer kamin (direktelvärmde hus) och att det tar tio år att bygga upp marknaden. Dessutom antar han att det tar tio år innan man väljer att uppgradera till en brännare eller kamin av senaste modell. En långsiktig marknad på årliga 35 000 brännare och 25 000 kaminer har därmed skapats. Inför 1997 uppger leveran-

törerna att man budgeterar för cirka 10 000 brännare och 2 500 kaminer. En annan jämförelsesiffra är att 1996 så installerades närmare 35 000 oljebrännare.

10 000 årsarbeten

Med antagandet att en årsomsättning på 700 000 kronor i konsumentledet motsvarar ett arbetstillfälle så räknar Bengt-Erik fram att den årliga handeln av pelletbrännare kommer att omsätta 455 miljoner kronor och generera 650 årsarbeten. Totalt bedömer han att de tidigare leden i tillverkning med mera genererar 1 690 årsarbeten, totalt för brännarna 2 340 arbetstillfällen per år.

Med ett motsvarande resone-mang kommer Bengt-Erik fram till att kaminbranschen genererar 933 årsarbeten. Utväxlingen blir här inte lika stor då han antar en betydande framtida import av

Ökad köpkraft	6 160 miljoner kr
Utrustning	830
Bränsletillverkning	5 200
Summa	12 190 vid 20 TWh per år

Samhällsintäkter skatter och avgifter

moms från ökad köpkraft	62
Moms från bränsleförsäljning	52
Arbetsgivaravgifter	200
Löneskatter	235
Utebliven oljeskatt	- 153
Utebliven elskatt	- 100
Summa	296 miljoner kr per år

Dessutom tillkommer minskade kostnader för arbetslösheten.

SAMMANFATTNINGSVIS

Om vi tillåter att villamarknaden får växa med 2 TWh per år så skapas:

- + 7 000 nya arbetstillfällen per år
- + Hushållens köpkraft ökar med 620 milj kr
- + Elenergin från två kärnkraftreaktorer har ersatts
- + 1 600 000 ton lägre utsläpp av koldioxid
- + 590 miljoner förstärkt offentlig ekonomi
- + Minskade kostnader för arbetslöshet, bidrag, med mera
- + Omställning till ett uthålligt och förnybart energisystem är inlett.

Bengt-Eriks avslutande fråga blir då:

– Har vi råd att avstå från denna utveckling?